

**KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU
FILOZOFICKÁ FAKULTA
KATEDRA SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATÚRY**

**Výročná správa
Katedry slovenského jazyka a literatúry
Filozofickej fakulty
Katolíckej univerzity v Ružomberku
za rok 2019**

1. Základné informácie o katedre:

Názov katedry : Katedra slovenského jazyka a literatúry

vedúci katedry: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

zástupca vedúceho katedry: doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.

Štruktúra funkčných miest:

funkčné miesto profesor:	prof. PaedDr. Milan Ligoš, CSc.
funkčné miesto docent:	doc. PhDr. Dana Baláková, PhD. doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.
funkčné miesto odborný asistent:	Mgr. Jana Juhásová, PhD. PaedDr. Katarína Vilčeková, PhD.
spolupracovníci z iných pracovísk KU:	Mgr. Katarína Markovičová, PhD. PaedDr. Jozef Zentko, PhD.
externí spolupracovníci:	doc. Mgr. Vladimír Barborík, CSc. prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD. doc. PaedDr. Anton Lauček, PhD.

2. Prehľad najdôležitejších faktov a činností katedry za predchádzajúci rok vo vede a výskumnej činnosti

a) hosťovské a vyžiadané prednášky uskutočnené na Filozofickej fakulte KU v roku 2019

Meno prednášajúceho a inštitúcia: prof. dr hab. Lubomir Hampl
Katedra stredoeurópskych štúdií, Technicko-humanistická akadémia, Fakulta humanitných a spoločenských vied, Bielsko-Biala, Poľsko
Názov prednášky: Biblická frazeológia
Typ prednášky: hosťovská prednáška (Erasmus+)
Dátum: 13. marec 2019

Meno prednášajúceho a inštitúcia: prof. dr hab. Lubomir Hampl
Katedra stredoeurópskych štúdií, Technicko-humanistická akadémia, Fakulta humanitných a spoločenských vied, Bielsko-Biala, Poľsko
Názov prednášky: Animálne frazeologizmy
Typ prednášky: hosťovská prednáška (Erasmus+)
Dátum: 26. september 2019

Meno prednášajúceho a inštitúcia: prof. Zuzana Čížiková, PhD., Univerzita v Belehrade – Katedra slavistiky Filologickej fakulty (RS)

Názov prednášky: Mýtus sťahovania a domova v literatúre vojvodinských Slovákov

Typ prednášky: Erasmus+ KA107

Dátum: 27. november 2019

Meno prednášajúceho a inštitúcia: prof. Zuzana Čížiková, PhD., Univerzita v Belehrade – Katedra slavistiky Filologickej fakulty (RS)

Názov prednášky: Umelecká tvorba Jaroslava Supeka. Od neoavantgardy k postmoderne

Typ prednášky: Erasmus+ K107

Dátum: 28. november 2019

b) hosťovské a vyžiadané prednášky zamestnancov katedry v roku 2019 na iných inštitúciách

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Názov prednášky: Kľúčové slová lyriky podľa Jána Zambora. Reflexia knihy Stavebnosť básne

Typ prednášky: vyžiadaná prednáška

Názov podujatia: Komentované čítanie KNS

Organizátor: Klub nezávislých spisovateľov, Bratislava

Dátum: 27. marec 2019

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Názov prednášky: Tvorba slovenského nadrealizmu v domácom a európskom kontexte

Typ prednášky: Erasmus+

Názov podujatia: verejná hosťovská prednáška

Organizátor: Uniwersytet Jagielloński Kraków – Zakład Filologii Słowackiej (PL)

Dátum: 9. apríl 2019

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Názov prednášky: Slovenská katolícka moderna v kontexte európskej tradície

Typ prednášky: Erasmus+

Názov podujatia: verejná hosťovská prednáška

Organizátor: Uniwersytet Jagielloński Kraków – Zakład Filologii Słowackiej (PL)

Dátum: 11. apríl 2019

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Názov prednášky: Spirituálna línia ponovembrovej lyriky (v širšom koncepte slovenskej poézie po roku 1989)

Typ prednášky: Erasmus+ KA107

Názov podujatia: verejná hosťovská prednáška

Organizátor: Univerzita v Belehrade – Katedra slavistiky Filologickej fakulty (RS)

Dátum: 15. október 2019

c) účasť zamestnancov katedry na konferenciách, kolokviách, odborných seminároch, sympóziách a ostatných vedeckých podujatiach v roku 2019

Meno prednášajúceho: Dana Baláková

Názov príspevku: Zlorečenia v slovenských nárečiach

Názov podujatia: Slavofraz 2019 – Percepčia nadprirodzena vo frazeológii (medzinárodná vedecká frazeologická konferencia)

Organizátor: Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Komisia pre výskum frazeológie pri slovenskom komitáte slavistov

Dátum: 12. apríl 2019 (12. – 13. apríl 2019)

Meno prednášajúceho: Dana Baláková

Názov príspevku: Frazeosémantická in/kompetencia mladej generácie *alebo* kreovanie minima/optima biblickej frazeológie v inštitucionálnom vzdelávaní

Názov podujatia: Jazykovedné, literárnovedné a didaktické reflexie (medzinárodná vedecká konferencia organizovaná pri príležitosti životného jubilea prof. PaedDr. Milana Ligoša, CSc.)

Organizátor: Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku

Dátum: 19. jún 2019

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Názov príspevku: Aktualizácie stredovekých konceptov finality v súčasnej lyrike (po postmoderne)

Názov podujatia: Jazykové, literárnovedné a didaktické reflexie

Organizátor: KSJL FF KU v Ružomberku

Dátum: 19. jún 2019

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Názov príspevku: Mladá spirituálna mestská lyrika? Topos mesta v zbierkach K. Kucbelovej, P. Prokopca a L. Lipcseia

Názov podujatia: K poetologickým a axiologickým aspektom slovenskej literatúry po roku 2000 VI

Organizátor: Katedra slovenskej vedy, Inštitút slovakistiky a mediálnych literatúry a literárnej štúdií PU v Prešove

Dátum: 21. – 22. november 2019

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Názov príspevku: Litanická forma od avantgardy po súčasnosť

Názov podujatia: Krajina duše (literárno-dramatické pásmo)

Organizátor: Rádio Devín RTVS (redaktorka: Veronika Dianišková)

Dátum: 15. december 2019

Meno prednášajúceho: Viera Kováčová

Názov príspevku: O sotáckych nárečiach severovýchodného Zemplína v kontexte jazykovej zmeny

Názov podujatia: Jazyková zmena a pramene jej skúmania (medzinárodné vedecké kolokvium)

Organizátor: Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

Dátum: 18. október 2019 (17. – 18. október 2019)

Meno prednášajúceho: Viera Kováčová

Názov príspevku: *Pálilo to ako d'as, fras či ký parom. Z problematiky intenzifikačných frazeologických prirovnaní*

Názov podujatia: Slavofraz 2019 – Percepcia nadprirodzena vo frazeológii (medzinárodná vedecká frazeologická konferencia)

Organizátor: Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, Komisia pre výskum frazeológie pri slovenskom komitáte slavistov

Dátum: 12. apríl 2019 (12. – 13. apríl 2019)

Meno prednášajúceho: Viera Kováčová

Názov príspevku: *Z intrafrazeologických vzťahov frazémy cedit' (preciedzat') komára, (a) ťavu prehľtať*

Názov podujatia: Jazykovedné, literárnovedné a didaktické reflexie (medzinárodná vedecká konferencia organizovaná pri príležitosti životného jubilea prof. PaedDr. Milana Ligoša, CSc.)

Organizátor: Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku

Dátum: 19. jún 2019

Meno prednášajúceho: Katarína Vilčeková

Názov príspevku: *Miestopis a symbolika vody v Simonidesovej cestopisno-memoárovej tvorbe*

Názov podujatia: Jazykovedné, literárnovedné a didaktické reflexie (medzinárodná vedecká konferencia organizovaná pri príležitosti životného jubilea prof. PaedDr. Milana Ligoša, CSc.)

Organizátor: Filozofická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku

Dátum: 19. jún 2019

d) organizovanie a spoluorganizovanie vedeckých podujatí (názov podujatia, typ podujatia, zodpovedný organizátor, dátum, miesto, v prípade spoluorganizovania názov ostatných partnerov)

- *Jazykovedné, literárnovedné a didaktické reflexie.* Medzinárodná vedecká konferencia uskutočnená pri príležitosti životného jubilea prof. PaedDr. Milana Ligoša, CSc. dňa 19. 6. 2019 na FF KU v Ružomberku. Hlavní organizátori (KSJL FF KU): doc. PhDr. Dana Baláková, PhD., doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.
- *Názov podujatia:* Korpusová lingvistika (PhDr., PaedDr. Miloslav Vondráček, PhD.)
Typ podujatia: vedecké podujatie v rámci Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri JÚLŠ SAV, pobočka Ružomberok
Zodpovedný organizátor: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.
Dátum: 6. 11. 2010
Miesto: FF KU

Mgr. Jana Juhássová, PhD.:

Moderované literárne a literárnovedné diskusie Literárne KUpé na KU:

- 19. február 2019 (UK KU). Host': Jozef Husovský (*Káva, croissant, Biblia*, 2018)
- 23. marec 2019 (Banská Štiavnica v rámci festivalu Dotyk krásy). Hostia: Veronika Dianišková (*Správy z nedomovov*, 2017), Silvia Kaščáková (*Krmiť leva*, 2015)
- 1. apríl 2019 (UK KU). Host': Marián Milčák (*Teserakt*, 2018)

- 16. apríl 2019 (FF KU). Host': Anton Baláž (*Povedz slovo čisté*, 2017)
- 9. október 2019 (UK KU). Hostia: Dana Podracká (*Paternoster*, 2018), Ján Zambor (*Stavebnosť básne*, 2018, preklad Macuo Bašó: *Haiku*, 2019)
- 7. november 2019 (UK KU). Host': Ján Kudlička (*Atmosféry*, 2019)

e) kvalifikačný rast členov katedry v roku 2019 (PhD., doc., prof.)

Mgr. Jana Juhásová, PhD. – prebiehajúce habilitačné konanie (UPJŠ Košice, od 21. novembra 2019)

f) získané ocenenia, členstvo v redakčných radách odborných časopisov a iné

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

- predsedníčka Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri Jazykovednom ústave Ľ. Štúra SAV v Bratislave (pobočka Ružomberok)
- členka Slovenskej frazeologickej komisie pri Slovenskom komitáte slavistov
- členka Medzinárodnej komisie pre výskum frazeológie slovanských jazykov pri Medzinárodnom komitáte slavistov
- garantka ŠP učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry (Bc., Mgr.)
- členka VR KU v Ružomberku
- členka VR FF KU v Ružomberku
- externé oponentské posúdenie vedeckých projektov na žiadosť grantovej agentúry VEGA

Mgr. Jana Juhásová, PhD.

- členka redakčného kolégia časopisu *Ostium* (od r. 2007)
- členka Klubu nezávislých spisovateľov KNS (od r. 2017)
- monografia *Litanická forma od avantgardy po súčasnosť* navrhnutá na Cenu Bibliotéky 2019 (nominant: Literárne informačné centrum)

doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.:

- členka redakčnej rady časopisu *Slovenská reč*
- členka Slovenského komitátu slavistov
- podpredsedníčka ružomerskej pobočky Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri Jazykovednom ústave Ľ. Štúra
- expertízna činnosť: recenzné posudzovanie príspevkov pre časopis *Slovenská reč*

prof. PaedDr. Milan Ligoš, CSc.

- ďakovný list ministerky kultúry SR za dlhoročný pedagogický a vedecký prínos v oblasti teórie vyučovania slovenského jazyka (jún 2019),
- pamätný list primátora mesta Ružomberok za výsledky v oblasti výchovno-vzdelávacieho procesu (marec 2019),
- člen redakčnej rady univerzitného časopisu *Disputationes scientificae* KU v Ružomberku (ISSN 1335-9185, od r. 2001 doteraz -),
- člen redakčnej rady zahraničného univerzitného časopisu *Slovo a obraz v komunikácii s deťmi*, Ostravská univerzita, ČR (ISSN 1805-1464, od r. 2012 doteraz -),
- člen redakčnej rady odborného časopisu *Jazyk a literatúra* pri ŠPÚ v Bratislave (ISSN 1339-7184, od r. 2014 doteraz -),

- oponent a člen obhajobných komisií dizertačných prác, habilitačných a inauguračných komisií k odborovej didaktike MJL na Slovensku a v ČR (UMB Banská Bystrica, UK Bratislava, PU Prešov, UK Praha, PU Olomouc),
- spolugarant a člen odborovej komisie v odbore 3.2.2 teória a dejiny žurnalistiky (FF KU Ružomberok, od r. 2006),
- spolugarant odboru UAP, študijný program 2.1.27 slovenský jazyk a literatúra, 1. a 2. stupeň štúdia (FF KU Ružomberok, od r. 2006 doteraz -),
- člen VR FF KU v Ružomberku (od r. 2000 doteraz -).

g) zapojenosť členov katedry v projektoch

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

- členka organizačného tímu UNIUM 2020

Mgr. Jana Juhásová, PhD.

- členka lektorského tímu Letná univerzita KU 2019
- členka organizačného tímu UNIUM 2020

h) zapojenosť členov katedry v projektoch iných akademických inštitúcií

Mgr. Jana Juhásová, PhD.

2018 – 2021: VEGA 1/0523/18

Názov projektu: *Lexikón slovenskej literatúry a kultúry 1989 – 2015*

Pozícia: členka riešiteľského tímu; Hlavný riešiteľ: doc. Mgr. et Mgr. Ján Gavura, PhD.

(FF Prešovská univerzita v Prešove)

3. Vzdelávanie

a) zoznam študijných programov zabezpečovaných katedrou

- učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry (Bc., Mgr.)
- slovenský jazyk a literatúra – medziodborový študijný program (Bc.)
- slovenský jazyk a literatúra – jednodborový študijný program (Bc.)

b) prehľad úspechov študentov

c) zapojenosť doktorandov do výskumných projektov

d) spoločné vzdelávacie aktivity s inými vzdelávacími inštitúciami

doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.:

Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, študijný odbor slovenský jazyk a literatúra: oponentské posúdenie dizertačnej práce PhDr. Jozefa Bilského *Pádový synkretizmus vo východoslovenských nárečiach*

4. **Mobility a pobyty na zahraničných inštitúciách**

a) vzdelávacie a vedecké mobility

Meno: Dana Baláková

Hostovská inštitúcia: Pedagogická fakulta UJEP v Ústí nad Labem

Trvanie: 23. 4. 2019 – 26. 4. 2019

Opis aktivity: učiteľská mobilita za účelom výučby v rámci programu Erasmus+

Meno: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Hostovská inštitúcia: Uniwersytet Jagielloński Kraków – Zakład Filologii Słowackiej (PL)

Trvanie: 9. – 12. apríl 2019

Opis aktivity: učiteľská mobilita za účelom výučby v rámci programu Erasmus+

Meno: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Hostovská inštitúcia: Univerzita v Belehrade – Katedra slavistiky Filologickej fakulty (RS)

Trvanie: 13. – 19. október 2019

Opis aktivity: učiteľská mobilita za účelom výučby v rámci programu Erasmus+ KA107

Meno: Viera Kováčová

Hostovská inštitúcia: Pedagogická fakulta UJEP v Ústí nad Labem

Trvanie: 23. 4. 2019 – 26. 4. 2019

Opis aktivity: učiteľská mobilita za účelom výučby v rámci programu Erasmus+